

ЮРИЙ МЕДВЕДЕВ СМЕРЧ

Превод от руски: Маргарита Златарова, 1987

chitanka.info

В средата на август прекарах в алпинистки лагер. Готвехме се да покорим три върха, включително и връх Авицена. Подготовката протичаше нормално. Нашият треньор Джумагелдинов беше доволен от мен. Но точно в навечерието на щурма аз леко се простудих (тайно се понаплисках в ледения ручей, защото жегата беше непоносима). На сутринта пресипнах и за мой ужас — не ме взеха! Бях сигурна, че Марат Инокентиевич ще погледне през пръсти на леката ми настилка, но Цецилия Аркадиевна, тази дебела змеица с червен кръст, се запъна и не отстъпи. Най-после намери подходящ случай, за да ми отмъсти за това, че нейният Яков Борисович тайно ми изпрати за рождения ден двеста големи градински маргарити.

На сутринта седмината тръгнаха да щурмуват върховете без мен. Аз си поплаках малко при ручея, пак се изкъпах и реших за отмъщение да зарежа алпинизма до края на живота си. Всъщност нямах никакво намерение да дочакам триумфалното им завръщане след седмица. В края на краищата до превала Трите барса спускането траеше малко повече от едно денонощие. Пътят бе удобен, не беше опасен. Можеше да се ношува на мястото, където ручеят се вливаше в Тас Аксу, малко по-нагоре от серния извор. А от Трите барса можеше лесно да се отпътува с колата, която всеки ден идваше при овчарите.

Сложих в раницата едноместна палатка, спален чувал, малко храна (по-точно две кутии задушено, хляб и кондензирано мляко) и оставих на видно място бележка, в която обяснявах, че се връщам по спешна работа през Трите барса. По този път бях минавала десетки пъти, най-често със студенти от филологическия факултет, които покриваха нормите за значката „Алпинист“.

Времето беше разкошно, раницата не ми тежеше на раменете. Към залез слънце лесно се спуснах до мястото за ношуване. Обикновено опъвахме палатките на левия склон на дефилето. Там имаше удобен достъп до скалата, около шестдесет метрова площадка, обрасла с трева и шипига (така у нас наричат нискостеблената планинска шипка). На сутринта при изгрев слънце от подстъпа беше хубаво да се наблюдава как лъчите пробиват мъглата по цялото дефиле, как долу малкият пенещ се ручей се влива в голямата река. Казвам „голяма река“ условно. По тези места Тас Аксу не е толкова пълноводна: през август през нея можеш да минеш от камък на камък.

Опънах палатката плътно до скалата, хапнах сухоежбина и веднага заспах като пребитата.

Посред нощ ме събуди страшен грохот. Земята под мен се тресеше Някъде наблизко падаха камъни. Но скоро се успокоих. Често се случваше в планината да видиш (а по-често да чуеш) как се спускат лавини, а който познава коварните нрави на каменните сипеи, не нервничи особено много при подобни звуци дори посред нощ. И пак потънах в сън.

Присъни ми се Земята от неизмерни космически дълбини. В хоровада сред другите планети тя светеше също като пухчето на глухарче. Пулсираше като живо същество и колкото повече се приближавах до нея... Не, първо е важно да опиша как се приближавах до Земята насън.

Седях в нещо подобно на люлеещ се стол, а наоколо ми имаше цъфнала чудновата градина. Клони, листа, венчелистчета, пъпки на непознати растения се преплитаха така гъсто, че представляваха един-единствен цъфтящ организъм. Накъдето и да погледнеш, навсякъде на кълбовидни вълни се простираха към близкия хоризонт многоцветни корони. Но странно — колкото повече се отдалечавах от тях, те ставаха все по-високи, по-стръмни, сякаш се намирах на дъното на пъстроцветна фуния. При това чашата на хоризонта не беше изпъкнала като земната, а вдлъбната.

По края на чашата слабо фосфоресцираше усукано в сноп сияние, което излизаше от замъглените звездни далечини. Вълшебната градина се приближаваше до Земята, носена от тихо въртящ се смерч, но когато се очертаха нацърбените краища на континентите и сред тях водната шир, започна да ме обхваща безпокойство. Почувствувах се като трепкащо езиче на пламък сред разюзданите ветрове на Вселената...

Безпокойството мм се усили, когато навсякъде по земния лик, дори и върху белите шапки на полюсите, започнаха да се виждат хиляди отровносини огънчета. От всички изригнаха твърди, прави лъчи, каквито изпускат ядрата на звездите.

Нещо ми напомни, че моята градина през хилядолетните си странствувания из океана на вечността от време на време се устремяваше към подобни живи планети, но щом забележеше такива страшни огънове, винаги се връщаше назад. Опитах се да извикам в

паметта си онези думи, жестове и заклинания, които, като ги изречеш, градината ще избегне опасността, но никак не можех да си ги спомня.

По цялата обвивка на смерча започнаха да се появяват кафяви петна, които веднага почервеняваха, а пък градината се покри с блестяща черна тъмнина.

И тогава се събудих. По покрива на палатката биеха тежки дъждовни капки. Без да излизам от спалния чувал, леко открянах завеската.

Развиделяваше се. Пухкави облаци с кални шарки по краищата се спускаха към дефилето. Изгърмя. Синоптиците, както винаги, не бяха познали. Няма що, ще трябва да вървя под дъжда, не ми е за пръв път. Винтягата беше добра защита, а и на краката си имах обувки с „котки“ — нямаше да се пързаям. Само за едно съжалявах, още вчера бях решила да се окъпя в серния извор, а после да закуся. Казват, че така можело да свалиш два килограма наведнъж. Добре, ще мина и без банята. Само ми е жал за момчетата: какво ли правят там, на високото? Сигурно и при тях се е завихрило, при това за не по-малко от три дни. През август времето в планината се разваля изключително рядко, но веднъж като се развали...

Набързо прибрах палатката, надянах раницата и се запътих към пищния глогов храст, откъдето започваше доста стръмен склон към дефилето. Но за мое учудване открих, че зад глога имаше празнина. Склона го нямаше и сякаш никога не е бил. Земетресението бе изтръгнало голяма част от скалата, тя бе рухнала и беше заприщила Тас Аксу. През кълбящите се облаци беше трудно да се различи колко масивен е бентът, но аз не се съмнявах, че Белокаменната ще пробие каквато и да е преграда. Така лесно не можеш да я усмириш нея, помня, че си помислих аз, но изведнъж нещо като с нож ме преряза: ами сега, откъде ще се спусна? И така се озовах на корниз, в клопка. От горната страна — сто и петдесет метрова скала, без въже и куки нищо не можех да направя, а отдолу — около седемдесетметрова пропаст, опитай се да се спуснеш.

Свалих раницата и седнах върху нея. Спокойствие, преди всичко спокойствие! Как постъпват при подобни затруднения старите алпинисти, е, например самият Марат Инокентиевич?

— Като първо, трябва да се въоръжите с търпение и да чакате помощ. Тя непременно ще дойде — казах аз с гласа на

Джумагелдинов.

— В дадения случай помощта ще пристигне не по-рано от две седмици — отвърщах аз на Марат Инокентиевич. — Вие ще се върнете покорили върховете, ще потърсите по радиостанцията Града и ще се втурнете да ме търсите. Но през това време аз ще умра тук до глоговия храст. С моите запаси от храна дълго няма да изкарам, а главното — нямам в себе си нито капка вода.

— Можеш да дъвчеш плодовете на шипигата и да лижеш вода от камъните. Дори и да няма дъжд, сутрин по камъните избиват капки роса. А пък като заплиска дъжд, няма да имаш проблеми с водата. Можеш да се грееш на огън, като гориш миналогодишни шипиги, и да чакаш помощ. Навярно някакви „диваци“ ще тръгнат от Трите барса нагоре по дефилето — обнадеждаваше ме Марат Инокентиевич.

— Няма никаква надежда за „диваци“ — въздъгнах аз. — Щом времето се развали, „диваците“ свиват палатките и се връщат вкъщи.

— В краен случай можеш да нарежеш палатката, спалния чувал, дори раницата на парчета, да ги свържеш на морски възел и да се опиташ да се спуснеш...

— Марат Инокентиевич, имам в себе си само нож за консерви. С него няма да разрежеш палатка. Освен това никак няма да се реша да се спусна и на десет метра с вързани парцали дори ако намеря сили да късам брезента със зъби... — възразих аз.

— Тогава нищо друго не ти остава, освен спокойно да седиш в непромокаемата палатка и да чакаш помощ — каза, след като се поколеба малко, Марат Инокентиевич. — Само без паника и конвулсивни хълцания.

Да, положението ми не беше за завидане.

Хванах се за дебел клон от глога и леко се надвесих над пропастта: ами защо пък да е невъзможно да пропълзя като гущер сред пукнатините? Разбира се, без раницата. В края на краищата нея мога да я бутна долу, а после ще си я намеря сред камъните...

Но не случайно е казано, че пътят за ада е изпълнен с добри намерения. Пред мен блестеше мокра, отвесна стена.

Надясно от скалата, косо, откъм моята страна бе надвиснала голяма буца с доста странна форма. Тя напомняше част от усукан надлъжно кристал, който на края се разширяваше като грамофонна фуния. Това разширено чело, или по-точно някаква част от него, тъй

като буцата преминаваше в скалата, с долната си полукръгла основа се опираше в шипигата на моя корниз. Кристалът за разлика от сивата, блестяща скала бе мътночерен, също като антрацит... Когато бях малка, нашето семейство живееше в Кузбас, в Осминки, и аз на воля се бях наскитала с моите връстници по табаните.

Помня, че се зарадвах необичайно. Нека дори седмица да кукувам на корниза, но затова пък станах първооткривателка на чудесен въглищен пласт.

А още не се знаеше колко навлиза тази закръглена буца в земните недра. Кой може да се обзаложи, че тук няма цяло въглищно находище! И това в условия, когато планетата е заплашена от енергетичен глад. Сега всеки тон въглища и торф са регистрирани, дори старите изоставени шахти започват да действуват.

Приближих се до буцата, прокарах ръка по гладката повърхност и се учудих. Буквално на сантиметри от въглищния пласт пръстите ми се натъкнаха на невидима преграда. Нещо повече: мътночерната буца беше съвсем суха въпреки дъжда. Непонятно как, но струйките дъждовна вода не я докосваха. Те плавно се отклоняваха от нещо и се стичаха надолу...

Разбира се, оттук нататък моите записки няма да убедят никого в нищо, но подчертавам: пиша само истината, колкото и фантастични да изглеждат последвалите събития.

Видях ги. По-точно отначало един от тях. В буцата се отвори златисто оченце и започна да се разширява като бленда на фотоапарат. Когато оченцето започна да расте, аз хванах раницата и побягнах към скалата, макар че всъщност нямаше накъде да бягам, нито пък можех да се скрия някъде.

От отвора (а той се разшири до размерите на парашутен купол) бавно излетя огромен скафандър, горе-долу такъв използват подводничарите, мътночерен като кристала. На ръст (дължина? или височина?) заедно с чифт долни крайници той беше около пет метра, не по-малко, а диаметърът на главата (т.е. на скафандъра) — повече от метър. Това сега го описвам спокойно: пет метра, един метър, но тогава не ми беше до изчисления или до съпоставки с парашутни куполи. Цялата се свих от ужас и безсилие в своята закръпена винтяга, такава тежест ме повали, сякаш се вкаменявах.

Той излетя от отвора, който веднага се стесни и затвори. Зад него се виеше мътночерно възженце, дори не възженце, а сноп сияние, сгъстено до чернота. Той заплува към кристала, като непохватно се превърташе във въздуха и когато стигна до скалата... се разтвори в нея. Първо там изчезна ръката му, после главата, другата ръка, туловището и краката. Изобщо целият изчезна, остана само плавно движещият се черен сноп. Той също се гмурна в скалата така, както ние се гмуркаме в топлото море — без видими усилия.

После през отвора се изнизаха още двама — точни копия на първия. Те също доста бързо се скриха в скалата, наистина на различни места, но единият веднага се върна и изчезна в помътнелия отвор.

Така те пътешествуваха насам-натам около три часа, не помалко, и през цялото време аз стоях като малоумна под дъжда, до мократа раница, като проклинах злочестата си съдба и отказвах да повярвам на това, което ставаше. Учудвах ме дори не самите антрацитни чудовища, а по-скоро пълното им безразличие към мен. Те не предприемаха ни най-малък опит да се запознаят, ни най-малък. Поне да ме бяха разгледали. Не съм нито червей, нито нещастна буболечка, нито долно влечуго — аз, най-разумното същество по цялата Вселена. Бях за тях камък, струйка дъжд, шипков бодил — без-раз-лич-на!

— И вие сте ми безразлични, кюмюрени скафандри! — шепнешком рекох аз. — Все ми е едно как сте се озовали с вашия кристал в скалата. Все ми е едно дали живеете в Земята като къртици, или сте благоволили да дойдете при нас от небесната преизподня. Можете да се пръждосвате, където си щете, не държа на вас.

Обзе ме вълчи глад. Разтегнах палатката, отворих задушното месо, честно отмерих половината и я погълнах с хляб, почти без да дъвча. Пийнах си вода от локвичката до раницата.

Дъждът все още се лееше, по дефилето бродеха облаци, долу ревеше набъбналата, заприщена от рухналата скала река, а скафандърчетата все така се премятаха около своята грамофонна фуния (така реших да ги нарека). Понякога те се появяваха, държейки в лапите си ту няколко спирали, ту сребристи тризъбци с дръжки във вид на цифрата „8“, ту връзки балони, вътре в които плаваха други

балони, също запълнени с балони с балони или изобщо бог знае с какво — предимно в черен цвят.

Така настъпи вечерта. Стъмни се. Намокрих се до кости, но палатката вътре беше суха и спалният чувал също. Доядох задушеното, свалих мокрите си дрехи, но не можах да заспя. Бих искала да видя някого, който би могъл да заспи в моето положение.

Да допуснем, че сте извънземни, размишлявах аз. Да допуснем, че имате много важна работа, например сте катастрофирали и сега спешно ремонтирате кораба си, ако този кристал е вашият кораб. Но нали само високоразумни същества могат да построят кораб. Та защо вие, братя по разум, не помогнете на изпаднал в беда хомо сапиенс? Освен това той е жена и при това млада. Какво ви струва да я пренесете на другия край на дефилето? Вие, свободните от връзките на земното притегляне? Опасявате се от последствията на контакта? Или като в разказа на Рей Бредбъри ние с вас сме от несъвместими светове и нашите ръце ще минат една през друга като две живи сенки? Но аз пипах вашия кристал, чувствувах неговата твърдост, ако не самия него, то поне преградата, която го предпазва...

Разбуди ме сиянието на слънцето, което бе съпроводено от тътените на гърма. Беше горещо като по пладне на плажа. Часовникът ми показваше два и половина. Не може да съм спала почти цяло денонощие, помислих аз и надникнах навън от палатката.

Бях сгрешила. Беше дълбока нощ. Но над техния кристал, над моя корниз преливаше великански купол, сякаш изтъкан от слънчеви лъчи. Аз дори виждах как дъждовните бисерчета се стичат по краищата на златното сияние, но през купола те не проникваха. Над нощния Тяншан плющяха потоци от дъжд, мълнии опасваха небето, боботеше гръм, а при устието на ручея с Белокаменната бе изгряло малко слънце и бързо бе изсушило палатката, винтягата ми и дори едната от обувките, тая, която случайно бе попаднала под лъчите му.

Кристалът бе променил цвета си. Сега бе станал фосфоресциращо сребърен, а плавно извиващото се чело беше прозрачно и там вътре през преградата от цветове на дъга се виждаха клони листа, венчелистчета и пъпки от непознати растения. Те се преплитаха така гъсто, че изглеждаха като един-единствен цъфтящ организъм. Нямаше горе и долу, нямаше подове, стени, тавани — по всички страни се кълбяха вълни от многоцветни корони. Странно —

колкото по-далеч бяха в дълбочината на кристала, толкова по-големи ставаха те, по-гъсти, сякаш предвещаваха простори без начало и край...

Едва не извиках от удивление: това беше моята вълшебна градина, но в нещо (или някак) неузнаваемо преобразена.

Три мои скафандърчета (те също бяха станали сребристи) летяха над съцветията, като манипулираха със своите балончета в балони, тризъбци и спирали.

Криейки се като зверче, драскайки лицето си, колената и ръцете си от бодлите на шипигата, изпълзях по-близо. Те нещо правеха със своята сладостно дремеща градина, но какво именно, явно не ми бе отредено да узная.

Там, където в космическите дълбини на кристала се съединяваха буйните корони, бляскаше сумрачен овал. „Както кръжащите по свода земен съзвездия охраняват покоя на Полярната звезда, така и короните пазят огледалния образ“ — помислих си аз и сама се учудих на оригиналността на моите, но сякаш не мои мисли. В огледалото се виждаха гъсти мъглявини, завихрянния от чудновати светове, двойни, тройни звезди, роящи се планети, спирални ръкави. Сред тези песъчинки на вселенския хаос плавно се придвижваха сребърни вихри, прилични на тези, които се издигат над пустинята Бек пақдала (където бяхме на практика), предвещавайки смъртоносен самум...

„Чудесна е тази градина — двигателят на кораба-вихър — като в прозрение помислих аз. — Защо ли се е повредил и те сега го поправят? Жалко, че не мога да им помогна.“

И досега си остана за мен загадка как така ми идваха в главата тези странни мисли, когато аз, облята посред нощ от слънчеви лъчи, се криех в тревата, макар че нямаше от кого да се крия.

Помня, че след догадката за градината-двигател започнах да размислям защо през есента се уплътнява средата от земна биомаса, преди да се смени със зимната пустота. Защо се наливат със сок ябълките, нивите стават тучни, плодовете натежават? А що ли, ако тази ежегодна пулсация на растителните вещества е залог за движението на земното време?

И веднага Земята ми се стори живо зърно в извора на вселенското битие Мислех за небесните висоти, земните дълбини, за широтата и безкрайността на мирозданието.

И мирозданието се разкри пред мен изведнъж като цвете, което се люшкеше от слънчевия полъх.

И както в човешкото тяло, така и във Вселената всичко бе свързано с всичко, всичко се отразяваше в друго и другото се отразяваше в себе си — всички предмети, явления, вещества, времена.

И небесата бяха част от мен, и аз — от небесата.

Кристалът беше пратеник на непредставимо красив свят, но, който знае защо, самата мисъл за съприкосновение с нашите два свята ми се стори тайнствено страшна и непостижима...

Не помня колко време лежах в шипигата, но това бяха най-хубавите мигове в живота ми. После сноповете слънчеви лъчи изгаснаха и дъждът плисна отново.

Пробудих се късно. Главата ми се пръскаше, особено в слепоочията. Дъждът барабанеше по стената на палатката. Опипах раницата, винтягата, обувките. Всичко бе сухо. Значи онова слънчево видение през нощта беше наяве.

В черния кристал окото се отваряше и затваряше: градинарите работеха.

Следобед, без да чакам повече акредитивни писма, бях твърдо решила: ако планината не отиде при Мохамед, Мохамед ще отиде при планината. В края на краищата откъде накъде скафандърчетата да знаят, че съм разумно същество. Трябваше да им го докажа.

Улучих момента, когато окото започна да се разширява, и с разтуптяно сърце изтичах към челото.

— Приветствувам ви, звездни братя! — завиках аз към излязлото скафандърче и го поканих при себе си с ръка. — Спасете ме, моля ви!

Никакво внимание. То, полюлявайки се из въздуха, пропътува няколко метра и се разтвори в скалата като привидение.

— Е не, просто така няма да отстъпя, господа-другари звездни градинари. Не съм ви аз птичка с ранено крило — озлобих се аз внезапно. — Моите предци са написали „Слово за полка на Игор“ „Тарас Булба“, „Тихият Дон“, „Майстора и Маргарита“. Те са застанали като жив бент по пътя на чергарските разбойнически орди от Изток и нечергарските чудовища от Запад. Моите предци не са изстребвали народи, придвижвайки се към Великата вода, както са правили това вашите Писаро и Кортеси в Южна Америка. Моите

предци са знаели истинската цена на дружеските контакти, за което може да се съди дори по тяхната древна пословица: „С измама цял свят ще обходиш, но назад не ще се върнеш“.

Върнах се в палатката, откъснах от бележника си няколко листчета и надрасках с молива на едното модела на Слънчевата система (жалко, че не си спомних всички планети), на другото — теоремата на Питагор, както са ни учили в училище, и модела на атомното ядро (прерисувах по памет неговото изображение от транспаранта над вратата на ВДНХ), на третото листче изрисувах ракета и в нея малък човек (точно такава ракета бях изобразила на първото листче и тя летеше от Земята към Луната). На четвъртото листче едва се събраха двете земни полукълба. Континентите начертах приблизително. Само Австралия и Америка станаха сносни. Но затова пък не пожалих дефицитния вносен грим и изпъстрих цялата планета със сини огънчета. „Получете обратно вашия насилствен сън на тема атомни бомби! Опитайте се само да не разберете кое какво е — мърморех аз. — Ще разбия на пух и прах с алпенцока и разкрасната ви градина заедно с вас, безчувствени идоли!“

На останалото листче напълно се вмести руската пословица, написана от мен с латински букви (боя се, че е с грешки).

S ismama tsial sviat chte obhodich no nazad ne chte se
varnesh

Ако искат, ще разберат!

И така с алпенцока и тестето листчета, кална, гладна, но изпълнена с решителност да осъществя проклетия контакт, застанах пред челото. Първото скафандърче, разбира се, не пожела да ме удостои с внимание и аз силно го резнах по крачицето.

И това подеждува! То се обърна надолу с главата, спусна се на нивото на моята глава, замръзна във въздуха, като леко се поклащаше. Беше страшничко, но аз приближих листчетата до черното му главище, тъй като ръката му плуваше на два метра над мене. Странно явление: листчетата сякаш се провалиха вдън земя в шлема му. Те просто изчезнаха. То веднага се скри в отвора и около час скафандърчетата не се появиха изобщо.

Накрая едно от тях се показа, не зная кое точно беше, доплува до палатката, където аз чаках резултатите от своя смел опит. В лапата му бе закрепена лопатка, като онези, с които ти подават баница, но, разбира се, тя беше поне триметрова. С тази лопата то започна внимателно да ме подтиква към кристала.

— Няма защо да ме буташ с желязото си, красавецо-скафандре — му казах аз. — Сама ще отида на мястото на преговорите. А пък, ако умеех като ваша милост да се цамбуркам във въздуха, щях да полетя, па макар и на метла.

Но както се изясни, той ме буташе не към кристала, а към края на пропастта.

— Мисли какво вършиш, звездни звяре! — закрещях аз. — Не мога да пърхам като тебе! Ще се пребия! А за мене ще ти отмъстят.

Все пак успях да се изплъзна, втурнах се с диви скокове по шипигата и се скрих в палатката.

Но и това не ме спаси. Явно те имаха намерение да ме погубят, бог знае за какви грехове.

Палатката се намери във въздуха заедно с колчетата. Скафандърчето пак ме погна като безмозъчно добиче към края на корнизата. Опитах се да обясня с жестове, че аз впрочем нямам нищо против да се намеря на другата страна, но че пропастта за мен е непреодолима, че трябва да бъде мост и всякакви там подобни неща, иначе ще намерят тялото ми там долу върху остриите камъни, разкъсано от хищниците.

Докато се опитвах да обясня с пръсти нещо, той ловко ме поде с черната си лопата, повдигна ме над корнизата, пренесе ме над глога на три метра от края на пропастта — във въздуха над пропастта! — и започна да накланя лопатата все по-косо. И ето че се плъзнах по лопатата...

— Бъдете проклети, мрачни пришълци! — успях да извикам аз преди смъртта. — Бъдете трижди проклети!

Но не паднах. Плъзнах се върху нещо твърдо, невидимо, трепкащо под мен.

Помня страшното усещане, но не беше страх. То бе съзнанието за моето унижение, като че ли внезапно се намерих гола на научен съвет сред ласкаво усмихващи се старци и оловни от негодувание дами.

Опитах да се вкопча поне в тази гнусна лопата, но фанатикът отплува от мен и спокойно застана да се наслаждава на моя неизмиваем позор.

Срамно ми е да си призная, дори пред самата себе си, но тук аз се отпуснах на четири крака като кученце, да, като пребито куче запълзах, закуцуках. Но не натам, към спасението, а насам, обратно, защото корнизът беше по-близо. С едната си ръка опипвах това потрепващо нещо под мен и се стараех да не гледам надолу, където се движеше мъглата.

Но той ме върна. Лопатата като черна стена застана пред мен и ме отдели от корниза. Обърнах се, заплаках и запълзах.

— Пълзи, катери се, говорещо кученце! — мърморех си аз. — Сега те ще изключат това, за да се позабавляват как ти ще рухнеш в пропастта, там, където реве и прехвърля бента Тас Аксу. Нека реве и се премята. Тя ще смете преградата и ще повлече надолу към долината този порой — кал, омесена с камъни и дървета. Е, добре. Нека тялото ми бъде погълнато от тази хала. И кокалче да не остане.

Това, по което пълзах като буболечка, беше на пипане грапаво като плексиглас. И малко косо встрани, сякаш се намирах в огромна невидима тръба. Струваше ми се, че от нея излизат розовати сияния.

До противоположния склон на дефилето трябваше да се пълзи още доста много.

Да се пълзи? А защо аз, всъщност Валерия Марченко, трябваше да пълзя, за чие забавление? Кой ми е дал право, на мен, представителката на земната цивилизация, така да се унижавам неизвестно пред кого, пред някакви си бог знае откъде дошли, сигурно от някое затънтено кътче на Вселената? А може би дори да са избягали каторжници от съзвездието Ловджийски кучета? Как и защо са се озовали те със своята черна каруца вътре в скалата? От кого се крият? Защо не си показват лицата, ако изобщо имат лица! Защо така безцеремонно ме изгониха, когато получиха някаква информация от петте страници на бележника ми?

Изправих се и ситнейки неуверено, тръгнах по въздуха. Сърцето ми биеше така силно, че от ударите му (поне така ми се струваше) се тресеше и невидимата пътечка, по която аз вече вървях, да, вървях. А вие постъпвайте с мен, както намерите за благоразумно, пълзящи космически гадини!

Последните метри бяха най-тежки. Всеки миг очаквах, че ето сега, точно сега майсторите мъчителци ще ме довършат.

Но нищо не се случи. Там, където едва доловимата розова мараня се опираше като в клема в голата скала, аз скочих в шипигата, спуснах се бегом по склона нагоре чак докато се изкатерих до познатата туристическа пътека. Паднах ничком на мократа трева и се наплаках на воля.

Когато дойдох на себе си и вдигнах глава, видях моя мургав спасител с лопатата. На нея лежах палатката и всичко останало. Висейки вертикално във въздуха (половината му крака бяха зарити в земята), той наклони лопатата и нещата се плъзнаха към мен.

Изправих се и казах:

— От все сърце ви благодаря, звездни кавалери. Не знам само с какво да ви се отблагодаря. А назаем брашно тъпкано се връща.

Лопатоносецът стоеше безмълвен.

Забелязах близо до мен при лешниковия храст мокро красиво цвете, което ние наричаме фазанова опашка. Изтръгнах го с корена и го сложих на лопатата. Помня, че цветето бе притеглено като с магнит.

— Дъхайте за здраве това жълточервено цвете и ме споменавайте с добро, загадъчни градиностроители — казах аз. — Разбирам, че и при най-добро желание не бихте могли да ми поднесете от вашите цветя, защото всяко от тях е колкото наше дърво. За него трябва не ваза, а цяла цистерна. Тази фазанова опашка ще се побере в един ваш напръстник. Надявам се с него да украсите вашата забавна градина. До следващата ни среща! Бих искала за сбогом да чуя звездната мелодия от вашата грамофонна фуния. Направете ми удоволствие, изсвирете я.

Дъждът съвсем престана. Гледах към корниза, където над пропастта летеше награденият с цвете мой спасител. И изведнъж разбрах на какво прилича мътночерният разширяващ се в края кристал. На смерч. На вихър. На стълбовидна вихрушка, както го наричаха в стари времена. Наистина по-голямата част от смерча — кой знае защо, бях сигурна в това — се таеше в скалата.

И както по късче от снимка (а на мен ми се е случвало да късам снимки) можеш да разпознаеш любимо лице, така и аз изведнъж разпознах смерча.

Бях много жадна! Облизах капките от блестящите листа на лешника и усетих как в мен се влива живот.

Тогава чух грохот както при свличане на лавина. „Нищо особено, звездна мелодия“ — усмигнах се аз. Черният смерч изчезна, като че ли никога не го е имало. Заедно с корниза. На това място се сриваха буци. В центъра на скалата зееше огромен отвор.

Когато грохотът се придвижи надолу по дефилето, разбрах, че Белокаменната беше разкъсала своите вериги.

След един ден бях в града.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 25,26,27/1987 г.
Откъс от поведта „Куда спешишь, муравей?“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.